

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 10151

гр. София, 16.03.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 84 СЪСТАВ, в закрито заседание на шестнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИЛВИЯ В. ТАЧЕВА

като разгледа докладваното от СИЛВИЯ В. ТАЧЕВА Гражданско дело № 20211110165784 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на Глава XXVI ГПК.

По международната компетентност:

Приложим за определяне на международно компетентния съд да разгледа иска е Регламент №2201/2003 г., посочващ съдилищата на коя държава-членка са компетентни по делата за развод със страни - граждани на държави-членки на ЕС /доколкото исковата молба е подадена на 19.11.2021 г./. Съгласно чл.17 от Регламент №2201/2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, „когато пред съд в държава-членка е заведено дело, по което той, по силата на настоящия регламент не е компетентен, а компетентността принадлежи на съда на друга държава-членка по силата на настоящия регламент, той служебно прогласява, че не е компетентен”. Задължението да се произнесе изрично относно международната компетентност на българските съдилища е възложена на съда и с чл.28 от Кодекса на международното частно право /КМЧП/, който определя и процесуалния режим на обжалваемостта на тези определения, за което в Регламент №2201/2003 г. не се съдържа правна уредба.

В случая делото е образувано по предявен от М. А. Х. - български гражданин, срещу Т. П. Х. - гръцки гражданин, иск за развод по чл. 49, ал. 1 и 3 СК, обективно съединен с небрачни иски по чл. 59, ал. 2 СК, по чл. 53 СК, по чл. 127а, ал. 2 СК.

Ответната страна не оспорва компетентността на българския съд. Предявява насрещен иск за развод по чл. 49, ал. 1 и 3 СК, обективно съединен с небрачни иски по чл. 59, ал. 2 СК, п и по чл. 127а, ал. 2 СК.

Видно от представеното по делото удостоверение за сключен граждански брак /л. 12 от делото/, бракът между страните е сключен в гр. София, ищецът е български гражданин, а ответникът е гражданин на Република Гърция. Страните имат и обичайно местопребиваване на територията на Република България, което не е спорно по делото. Ето защо международната компетентност на българските съдилища се основава на разпоредбата на

чл. 3, § 1, б. "а", предл. второ и трето от Регламент №2201/2003 г., доколкото съпрузите са имали последно обичайно местопребиваване на територията на държавата-членка, сезирана с иска за развод, а и двамата все още имат обичайно местопребиваване на територията на тази държава-членка.

Съгласно чл. 8 от Регламент №2201/2003 г.обща компетентност по делата, свързани с родителската отговорност, е съдът по обичайното местопребиваване на детето в момента на сезирането. В случая роденото от брака на страните малолетно дете има обичайно местопребиваване на територията на Република България, което не е спорно по делото, а и се установява от приложените по делото документи. По тази причина българският съд е компетентен да разгледа въпроса, свързан с родителската отговорност по отношение на детето – по исковете по чл. 59, ал. 2 СК и по чл. 127а, ал. 2 СК.

На следващо място, доколкото съгласно чл. 322, ал. 2, изр. второ ГПК с иска за развод задължително се съединява иска относно фамилното име, съгласно чл. 21, ал. 1 КМЧП българският съд е компетентен да се произнесе и по тази претенция.

По приложимото право:

При определяне приложимото материално право по спора съдът при съобразяване разпоредбите на Регламент /ЕС/ № 1259/2010 на Съвета от 20.12.2010 г. относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла намира следното: съпрузите не са направили избор на приложимо право чрез споразумение по смисъла на чл. 5 от Регламента, поради което и в случая следва да намери приложение разпоредбата на чл. 8, б. "а" от същия, по силата на която разводът между страните следва да бъде уреден от правото на държавата на обичайно местопребиваване на съпрузите към момента на сезиране на съда, т.е. по българското право, доколкото към момента на сезиране на българския съд страните са с обичайно местопребиваване в Република България.

Делото следва да бъде насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание.

Така мотивиран, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОБЯВЯВА, че съдилищата на Република България притежават **МЕЖДУНАРОДНА КОМПЕТЕНТНОСТ** по предявените от М. А. Х. - български гражданин, срещу Т. П. Х. - гръцки гражданин, иск за развод и обективно съединените искове относно родителската отговорност спрямо роденото от брака ненавършило пълнолетие дете и относно фамилното име, както и по предявените от Т. П. Х. - гръцки гражданин, срещу М. А. Х. - български гражданин, насрещен иск за развод и обективно съединените искове относно родителската отговорност спрямо роденото от брака ненавършило пълнолетие дете.

НАСРОЧВА делото за разглеждане в открито съдебно заседание на **15.06.2023 г., от 13:30 часа**, за когато да се призоват страните. както и компетентните ДСП /по местоживее на детето и страните/, които следва да изготвят социален доклад/становище в изпълнение на функциите си по чл. 21, т. 15 ЗЗДет. Докладът следва да бъде извършен след извършване на

посещения в жилищата на родителите, изслушване на родителите и на детето, събиране на информация от личен лекар, учител, възпитател и др. лица, лично наблюдение върху взаимоотношенията между детето с родителите. Същият следва да съдържа информация относно това какви са условията за живеене, които предлага всеки от родителите за отглеждане на детето, каква семейна и социална среда му осигурява всеки от тях, каква е привързаността на детето към всеки от родителите, какви са трудовата ангажираност, доходите и другите финансови ресурси, с които разполага всеки от тях за обезпечаване отглеждането на детето, какви са възможностите им да гарантират безопасността, сигурността и спокойствието на детето, **ВКЛЮЧИТЕЛНО И СЛЕДВА ДА СЪДЪРЖА СТАНОВИЩЕ ПО ЧЛ. 138А, АЛ. 3 СК.**

ЗАДЪЛЖАВА страните да се явят **ЛИЧНО** в първото по делото съдебно заседание за изслушването им по реда на чл. 59, ал. 6 СК относно упражняването на родителските права, като в случай че същите не се явят без представяне на доказателства за наличие на уважителна причина за това, ще им бъде наложена **глоба** по реда на чл. 89, т. 2 ГПК за неизпълнение на разпореждане от съда в **размер от 50,00 до 300,00 лева.**

Изготвя следния проект за доклад по делото:

Предявен е иск за развод поради дълбоко и непоправимо разстройство на брака от М. А. Х. срещу Т. П. Х. с правно основание чл. 49, ал. 1 и 3 СК за развод по вина на ответната страна, обективно кумулативно съединен с претенции по чл. 59, ал. 2 СК относно упражняването на родителските права, местоживеенето и издръжката на роденото от брака дете, по чл. 53 СК относно фамилното име, както и относно заместване съгласието на ответната страна за пътуване на детето в чужбина и за издаване на паспорт по чл. 127а, ал. 2 СК.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е подал отговор по исковата молба, в който не се оспорва иска за развод. Оспорват се небрачните искове по чл. 59, ал. 2 СК, както и по чл. 127а, ал. 2 СК.

Предявява се насрещен иск с правно основание чл. 49, ал. 1 и 3 СК за развод по вина на насрещната страна, обективно кумулативно съединен с претенции по чл. 59, ал. 2 СК относно упражняването на родителските права и местоживеенето на роденото от брака дете, както и относно заместване съгласието на насрещната страна за пътуване на детето в чужбина по чл. 127а, ал. 2 СК

УКАЗВА на всеки от ищите по брачните искове, че носи доказателствената тежест да установи по делото съществуването на брак, всички положителни факти, които счита, че са довели до дълбокото и непоправимо разстройство на брака, както и вината на насрещната страна за това.

УКАЗВА на всеки от ищите по исковете с правно основание чл. 59, ал. 2 СК, че носи доказателствената тежест да установи своята пригодност като родител, както и интереса на детето от конкретните претендирани мерки относно родителската отговорност; нуждите на детето от издръжка в претендирания размер и възможностите на другия родител да я

предоставя в този размер; полаганите до момента преки и непосредствени грижи за детето.

УКАЗВА на ищеца по иска с правно основание чл. 53 СК, че носи доказателствената тежест да установи, че при сключването на брака е променила фамилното си име от Петрова на Х..

УКАЗВА на всеки от ищите по брачните иски, че следва да предяви всички основания за дълбоко и непоправимо разстройство на брака като го предупреждава, че непосочени основания, настъпили и станали му известни до приключване на устните състезания, не могат да послужат като основание за предявяване на нов иск за развод.

УКАЗВА на всеки от ищите по брачните иски, че следва да се яви **ЛИЧНО** в първото по делото съдебно заседание, като при неявяване без уважителна причина и непредставяне на доказателства за наличие на такава производството ще бъде прекратено /чл. 321, ал. 1 ГПК/.

По доказателствата:

ПРИЕМА представените от двете страни документи като писмени доказателства.

ДА СЕ ИЗИСКА служебно справка от НАП относно трудовите договори на страните, техните доходи, данни за страните като самоосигуряващи се лица, както и данни за декларирани доходи от трудова и извънтрудова дейност, считано от 01.01.2021 г. до момента на изготвяне на справката.

ДА СЕ ИЗИСКА служебно справка от НОИ относно изплащани на страните парични обезщетения и/или помощи, за период от 01.01.2021 г. до момента на изготвяне на справката.

ОТХВЪРЛЯ искането на ищцовата страна за допускане изслушването на съдебно-медицинска експертиза за отговор на задачите, поставени в т. 1 от доказателствените искания в исковата молба като ненужно с оглед представените писмени документи.

ДА СЕ ИЗДАДАТ на ищцовата страна съдебни удостоверения за снабдяване от съответните учреждения с информацията, посочена в т. 4 и т. 5 от доказателствените искания в исковата молба, както и в т. 2 от доказателствените искания в молба от 29.03.2022 г. /л. 169-гръб от делото/.

ДА СЕ ИЗДАДАТ на ответната страна съдебни удостоверения за снабдяване от НОИ и Столична община с информацията, посочена в доказателствените искания в отговора на исковата молба.

ДОПУСКА събиране на гласни доказателствени средства чрез разпит на по един свидетел при режим на довеждане от всяка страна за установяване на обстоятелствата, посочени в доказателствените искания в исковата молба и отговора, като **ОТХВЪРЛЯ** на основание чл. 159, ал. 2 ГПК исканията за допускане до разпит на повече от един свидетел за същите обстоятелства.

СЪДЪТ ПРИКАНВА СЪПРУЗИТЕ КЪМ СКЛЮЧВАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕ, МЕДИАЦИЯ ИЛИ ИЗВЪНСЪДЕБНО ДОБРОВОЛНО УРЕЖДАНЕ НА СПОРА.

Указва на съпрузите, че за постигане на съдебно споразумение, следва да се явят лично в съдебно заседание, както и че при постигане на споразумение за прекратяване на брака им, производството ще се разгледа по реда на чл. 330 ГПК или чл. 49, ал. 4 СК – развод по взаимно съгласие и същото ще се разгледа и **приключи в едно съдебно заседание**, както и че дължимите за производството **държавни такси са по-ниски**. Разяснява на страните, че при останалите два начина за уреждане на спора – медиация и/или извънсъдебно доброволно уреждане на спора, бракът не може да бъде прекратен, но същите могат да получат помощ за постигане на помирение помежду им и запазване на брака. Разяснява на съпрузите, че при сключване на споразумение, медиация или извънсъдебно доброволно уреждане на спора същите ще запазят добрия тон помежду си.

Разяснява на страните, че **МЕДИАЦИЯТА** е доброволна и поверителна процедура, регламентирана със Закона за медиацията, предназначена за извънсъдебно разрешаване на спорове, при която трето, специално подготвено и неутрално лице - медиатор, подпомага страните да постигнат споразумение. Медиацията може да бъде започната по инициатива на страните във всеки един етап на висящото пред СРС или СГС производство, но с оглед интереса им е най-добре това да стане възможно най-рано.

Процедурата по медиация е:

- **бърза** - отнема много по-малко време от съдебната процедура. Моментът на окончателното решение при медиацията не зависи от ограничените ресурси на съдебната институция, а страните са в състояние да го определят;
- **доброволна** - по всяко време страната може да напусне процедурата, ако прецени, че продължаването ѝ не е в неин интерес;
- **поверителна** - никой друг, освен страните и медиатора, не узнава споделеното от страните по време на провеждането ѝ;
- **свобода при определяне на решението** - в процеса на преговори с помощта на медиатор страните могат да намерят удовлетворяващо ги решение на спора. като са свободни да определят решението на всички или част от спорните помежду им въпроси, без да са обвързани от типичните за съдебното производство формални критерии и предписани рамки на намеса в техните отношения;
- **взаимоизгодна** и за двете страни - при медиацията страните могат да открият корена на проблема помежду си; могат спокойно да споделят с медиатора притесненията си, което не могат да направят свободно в съда; разпознавайки интересите си, страните са в състояние да възприемат най-благоприятния път за тяхната реализация; по пътя на взаимните отстъпки същите могат да постигнат повече и от най-доброто съдебно решение, тъй като осъзнатото задължение предполага и доброволното му изпълнение;
- **спестяваща средства** - отпада нуждата от участие в процеса на вещи лица, на свидетели, обуславящо допълнителни разходи.

В процедурата по медиация могат да участват и адвокатите на страните, а в случай на необходимост страните могат да получат експертно мнение по спорни въпроси,

изискващи специални знания.

Ако страните не постигнат спогодба чрез медиацията, винаги могат да се върнат към съдебното производство.

Указва на страните, че за намиране на решение на спора си те могат да използват процедура по медиация към Център по медиация или медиатор от Единния регистър на медиаторите, който може да бъде видян на електронен адрес: [/http://mediator.mjs.bg/Users/MList.aspx/](http://mediator.mjs.bg/Users/MList.aspx/). Медиацията е платена услуга.

Указва на страните, че могат да ползват безплатно услугите на действащия по Програма „Спогодби“ към Софийския районен съд Център за спогодби и медиация. За повече информация и връзка с координаторите на Програма ”Спогодби” страните могат да се обърнат към Мариана Николова на тел. 02/8955 423, мобилен телефон: 0889 515 423, електронна поща: spogodbi@srs.justice.bg, адрес: гр. София, бул. „Цар Борис III“ № 54, ет. 2, ст. 204.

Определението не подлежи на обжалване, освен в частта относно произнасянето на съда по международната компетентност, в която част същото подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от определението да се връчи на страните, като на ответника се връчи и препис от отговора на насрещната искова молба.

Съдия при Софийски районен съд: _____